

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

Caput III. Quotuplex sit Perfectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

C A P I T U L U M III.

QVOTVPLEX SIT PERFECTIO.

I. **H**Æc divisio meliùs explicari non potest, quàm si S. Thomam Duce[m] sequamur, qui, ubi in 22. q. 184. fusè probasset, perfectionem in caritate consistere, eò quòd illa sit unio cum DEO utpote ultimo fine, postea a. 2. ulteriùs progreditur, ad diversam habitudinem caritatis explicandam, dum ait caritatem quadrupliciter considerari posse. 1. Ex parte diligibilis, ut diligatur aliquid, quantum diligi potest; & sic DEUS nec in via, nec in patria perfectè diligi potest, cum sit infinitè diligibilis. 2. Ex parte diligentis; ubi tunc caritas est perfecta, quando quis diligit tantum, quantum potest, quod contingit tribus modis, quorum primus est, ut totum cor hominis actualiter semper feratur in DEUM, & hæc est perfectio caritatis in patria, unde & perfectio *beatitudinis* vocari potest; in via namque ordinariè possibilis non est ob humanæ vitæ infirmitatem. Secundus modus est, ut quis totum cor suum habitualiter ponat in DEO, ita scilicet, ut nihil cogitet, velit, quod divinæ dilectioni sit contrarium, quale est solum peccatum mortale; & hæc caritas, quia est de necessitate salutis, meritò perfectio *necessitatis* appellari potest. Tertius modus est medius inter hos duos, ad quem duo capita requiruntur. 1. Ut, quandoquidem aliquis actualiter in Deum semper ferri non potest, conetur saltem, quantum necessitas præsentis vitæ patitur, actualiter cum DEO uniri; sicut enim in cælo est una continua amoris operatio, ita in hac vita tantò magis participat homo de il-

lius

lius status perfectione & beatitudine, quantò magis participat de unitate & continuitate amoris, quod fieri potest, si ipsam etiam cessationem, puta somni vel occupationis naturalis ad prædictam amoris operationem ordinet. 2. Ut vitia & passiones sic habeat mortificatas, ut ab illis vix aut parùm retardetur in unione cum DEO, sed potius fruatur pace interna, quæ est effectus perfectæ caritatis, & consistit in hoc, quòd omnes motus appetitivi in uno homine conquiescant, & sic unionem inter se habeant; quæ quidem perfectio in hac vita haberi potest, estque summa perfectio, ad quam tamen quia nemo per se obligatur, sed solummodo sub consilio est, ideo perfectio *consilij* vocatur.

II. Alij cum S. Bernardo triplicem perfectionem juxta triplicem caritatem, DEI scilicet, Proximi, & sui ipsius distinguunt, & hanc à Christo Matt. 22. indicatam volunt, dum legis Doctore quærenti, quod esset mandatum magnum in lege? respondit: *Diliges Dominum DEVM tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua; hoc est primum & maximum mandatum; secundum autem simile est huic: Diliges Proximum tuum, sicut teipsum.* De qua triplici perfectione locutus est S. Bernardus s. I. de Festo SS. Petri & Pauli, dum dixit: *Arbitror, quòd tu, qui in Congregatione es, bene vivis, si vivis ordinabiliter, sociabiliter, humiliter. Ordinabiliter tibi sociabiliter proximo, humiliter DEO.*

III. Alij juxta varios vitæ spiritualis & caritatis actus dividunt perfectionem in vitæ activæ, contemplativæ, & mixtæ perfectionem. Activæ vitæ perfectio est, quæ ex professo studiosis actionibus vacat, ut se

ad contemplationem veritatis, & amoris perfectionem disponat. Contemplativæ vitæ perfectio est, qua mentem à terrenis abductam ad divina, atque in ipsum DEUM transfert. Mixtæ denique vitæ perfectio est, quæ utriusque prædictæ vitæ actiones conjungit, & miscet, atque ad animarum salutem procurandam ordinat. De quibus tribus speciebus, perfectionis sit loquitur S. Augustinus l. 10. de civ. c. 2. & 19. *In tribus illis vitæ generibus uno scilicet non segniter, sed in contemplatione & inquisitione veritatis otioso, altero in gerendis rebus humanis negotioso, tertio ex utroque genere comparato, quamvis salva fide quisque possit in quolibet eorum vitam ducere, & ad sempiterna premia pervenire, interest tamen, quid amore teneat veritatis, quibus officio caritatis impendat.*

IV. Alij denique caritatem secundum triplicem statum incipientium, proficientium, & perfectiorum considerantes dividunt perfectionem in viam purgativam, illuminativam, & unitivam perfectionem; quamquam hæc triplices viæ potius partes integrales perfectionis, vel perfectæ caritatis, quam species dici debeant. Est autem hæc divisio triplicis viæ præ cæteris apta ad naturam perfectionis explicandam, atque adeò ab Asceticis & Patribus Spiritualibus ordinariè usurpata, quorum vestigijs proinde insistendo, etiam in hac Instructione eam potissimum adhibere placuit ad Theologiæ Asceticæ naturam atque præstantiam declarandam. Pro qua proin intelligenda.

V. Notandum est, in Sacra Scriptura vitam nostram passim ambulationi, per quam ex hoc mundo velut exilio in cælum velut Patriam nostram ambulamus. Sic enim Christus Jo. 12. hortatur: *Ambulate,*

anim

dum lucem habetis, sic S. Paulus 1. Theff. 4. In sapientia ambulate ad eos, qui foris sunt. Sic DEUS ipse Salomonem 3. Reg. Si ambulaveris in viis meis &c. Sic Ezechias ad DEUM 4. Reg. 20. ait: Obsecro, Domine, memento, quaso, quomodo ambulaverim coram te in veritate, & in corde perfecto. Quibus pedibus autem hæc ambulatio perfici debeat, pulchrè S. Augustinus in Epist. ad Maced. ostendit, dum ait: Ad DEVM, qui ubique presens est, non pedibus licet ire, sed moribus; mores autem nostri non ex eo, quod quisque novit, sed ex eo, quod diligit, dijudicari solent; nec faciunt bonos vel malos mores, nisi boni vel mali sint amores. Clariùs verò hos pedes in Pl. 33. indicans, pes tuus, inquit, amoretuus; habeto duos pedes, noli esse claudus. Duo pedes sunt duo amores DEI & proximi. Hoc enim mandatum habemus à DEO, teste S. Joanne 1. c. 4. ut, qui diligit DEVM, diligit & Fratrem suum.

VI. Ex qua doctrina supposita facilè nunc triplicis viæ Spiritualis supra indicatæ divisio colligitur. Nam sicut in omni via tres quodammodo termini reperiuntur, nempe terminus, à quo receditur: terminus, ad quem tenditur: & terminus intermedius, per quem ambulatur; ita & in ambulatione Spirituali tres similes termini reperiuntur, nempe peccatum, à quo recedere oportet, id quod per viam purgativam obtinetur: Virtutes, per quas transire & pervenire ad ultimum finem necesse est, uti per viam illuminativam contingit: & tandem DEUS, ad quem possidendum, velut terminum tota ambulatio Spiritualis instituitur. Quod per viam unitivam impetratur. Quæ sanè tres viæ clarè jam olim à S. Davide Pl. 33. indicatæ sunt, dum dixit: Quis est homo, qui vult vitam? diligit dies videre bonos? Diverte à malo

malo (id est, peccato, quod unice disjungit & minime possessionem summi boni, atque adeo proprie malo vocari potest) & *fac bonum* (id est, virtutes, quae sola proprie rationem veri boni continent) *inquire pacem* (id est unionem cum DEO, per quam solam veram pacem obtinetur) & *persequare eam*. Imò eandem triplicem viam tam in veteri, quam in novo Testamento præfiguratam quidam existimant. In veteri quidem dum Moyses & Aaron ad Pharaonem Exod. 3. dixerunt: *DEVS Hebraeorum vocavit nos, ut eamus in solitudinem, & sacrificemus Domino DEO nostro*. Per quos tres dies rectè intelligitur triplicem illam viam, per quam veri Israëlitarum ex Ægypto in solitudinem perfectionis deducuntur. In novo autem Testamento eandem præfiguratam existimant tunc per triduum, quo Populus Christum Matth. 18. secutus est: vel B. Virgo & S. Joseph eundem Christum duodennem deperditum quæsierant: vel per tres apostolos Petrum, Jacobum, & Joannem, quos post reliquis Christus secum in montem Thabor & Olivæ assumpserat; per S. Petrum namque assiduis lacrymis peccatum suum deflebat, rectè via purgativa & status incipientium: per S. Jacobum verò, qui Supplantatorem significat, rectè via illuminativa & status proficientium, qui per virtutum exercitationem omnes malas inclinationes, & prava desideria supplantarunt, indicatur: & per S. Joannem denique, qui gratiam significat, & præ cæteris diligebat Christum, & vicissim ab eodem diligebatur, rectè via unitiva, & status Perfectorum, qui ex singulari gratia ad intimam cum DEO familiaritatem & unionem pervenerunt, præfiguratum dicitur.